

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
(ΟΜΑΔΑΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ)

ΟΜΑΔΑ Β

3^ο ΘΕΜΑ

Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τις ιστορικές πηγές που σας δίνονται:

α. να παρουσιάσετε το περιεχόμενο του Συντάγματος του 1844 όσον αφορά τον καθορισμό των βασιλικών εξουσιών και την κατοχύρωση του δικαιώματος της καθολικής ψηφοφορίας

(μονάδες 13)

β. να αναφερθείτε στην πρόβλεψη του Συντάγματος του 1844 για τα κόμματα.

(μονάδες 12)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Φυσικά το κυριώτερο πρόβλημα που είχε ν' αντιμετωπίσει η Εθνοσυνέλευση ήταν ο καταρτισμός του νέου συντάγματος. Πρότυπο στον καταρτισμό του υπήρξε το γαλλικό σύνταγμα του 1830. [...] Σύμφωνα λοιπόν με το αντιδραστικό γαλλικό υπόδειγμα, το σύνταγμα που ψηφίστηκε από την Α' Εθνοσυνέλευση των Ελλήνων [...] καθιέρωνε την άμεση εκλογή βουλευτών για μια τριετία από ένα εκλογικό σώμα ψηφοφόρων που είχαν συμπληρώσει το 25^ο έτος της ηλικίας τους και κατείχαν «ιδιοκτησίαν τινά εντός της επαρχίας όπου έχουν την πολιτική διαμονήν των ή εξασκούν εν αυτή οιονδήποτε επάγγελμα ή ανεξάρτητον επιτήδευμα». Έτσι αφαιρούσαν το δικαίωμα του εκλέγειν από όσους είχαν εξάρτηση υπαλληλική ή ήταν απλοί εργάτες. Οι γερουσιαστές, κατ' ελάχιστο όριο 25, διορίζονταν απ' ευθείας από το βασιλέα. Ο βασιλεύς επίσης είχε το δικαίωμα να αυξήσει τον αριθμό των γερουσιαστών ως το μισό του συνολικού τους αριθμού. Σύμφωνα με το νέο σύνταγμα και πάλι ο μονάρχης μένει το κυριαρχικό πρόσωπο στο τριαδικό δόγμα της εξουσίας, την εκτελεστική, νομοθετική και δικαστική και μόνο ένα μέρος της κυρίαρχης τάξης συμμετέχει στη διαχείριση των κοινών.

Βουρνάς, Τ., *Ιστορία της νεώτερης και σύγχρονης Ελλάδας*, τ. Α', σ. 291-292.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Η έννοια του κόμματος δεν υπήρχε ούτε στο σύνταγμα ούτε στον εκλογικό νόμο. Ο κανονισμός της βουλής όριζε ότι η σύνθεση των κοινοβουλευτικών επιτροπών θα αποφασιζόταν με κλήρο (άρθρο 56), και έτσι δεν εξασφαλιζόταν η αναλογική εκπροσώπηση των κοινοβουλευτικών ομάδων. Τουλάχιστον προβλεπόταν ένας εισηγητής από την πλειοψηφία και ένας από τη μειοψηφία της επιτροπής (άρθρο 36). Μόνο σε ψηφοφορίες στην ολομέλεια λαμβάνονταν υπόψη οι ομάδες, αφού οι καταμετρητές έπρεπε να επιλέγονται από τους «βουλευτές της αντίπαλης πλευράς» (άρθρο 77-78).

Hering, G. *Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα, 1821-1936*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2004, τ. Α', σ. 264.